

Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет» (м. Херсон, Україна)
Національний університет біоресурсів і природокористування (м. Київ, Україна)
Тбіліський державний університет ім. Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Державна вища професійна школа (м. Конин, Польща)
Банківський інститут Вища школа (м. Прага, Чеська Республіка)

Збірник тез

**Міжнародної науково-практичної
Інтернет – конференції**

**«РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»**

18 -19 квітня 2019 року

**м. Херсон
Україна**

Розвиток підприємницької діяльності в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019.- 213 с.

У збірнику розглянуто актуальні питання теоретичних і практичних аспектів розвитку підприємницької діяльності в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів в Україні та світі. Висвітлено питання теоретичних аспектів економічної глобалізації, досліджено вплив глобалізаційних та інтеграційних процесів на економічний розвиток суспільства.

Досліджено сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні, інноваційно-інвестиційні напрями розвитку підприємницької діяльності. Визначено актуальні аспекти обліково-фінансового забезпечення діяльності підприємницьких структур.

Призначено для науковців, докторантів, аспірантів та магістрантів вищих навчальних закладів, фахівців-практиків, а також становить науковий інтерес для всіх, кого цікавить окреслене коло проблем.

3. Минцберг Г. Школы стратегий / Минцберг Г., Альстрэнд Б., Лэмпел Дж. ; пер. с англ. ; под ред. Ю. Н. Каптуревского. – С Пб : Питер, 2000. – 336 с.

4. Організація управління аграрною економікою : монографія / [М. Ф. Кропивко, В. П. Немчук, В. В. Россоха та ін.] ; за ред. М. Ф. Кропивка. – К. : ННЦ ІАЕ, 2008. – 420 с.

5. Осовська Г. В. Економічний словник / Осовська Г. В., Юшкевич О. О., Завадський Й. С. – К. : Кондор, 2007. – 358 с.

6. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : [підручник – 2-ге вид., перероб. і допов.] / Шершньова З.Є. – К. : КНЕУ, 2004. – 699 с.

*Мохненко А.С. - д.е.н., професор
Херсонський державний університет, м. Херсон, Україна*

ФАКТОРИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

В даний час у наукових дослідженнях велика увага приділяється вивченню факторів, що впливають на конкурентоспроможність. Забезпечення конкурентоспроможності підприємства залежить від комплексу факторів. У цьому комплексі варто виділити характер або номенклатуру продукції (визначається сферою виробництва), рівень витрат, продуктивність праці, роботу з вивчення ринку. В умовах ринкових відносин конкурентоспроможність підприємств слід формувати з врахуванням факторів як зовнішнього так і внутрішнього середовища. Облік їх дій дозволяє формувати більш повну систему факторів підвищення конкурентоспроможності цих господарюючих суб'єктів.

Щоб досягти успіху в конкуренції, необхідно мати порівняльні переваги у виді або низьких витрат, або різноманітних товарів, що визначають більш високі ціни. Щоб зберегти за собою перевагу, необхідно спрямовувати свої дії по інших напрямках, тобто через підвищення якості товарів або послуг, чи підвищення продуктивності.

Під конкурентними перевагами розуміють те, на що спрямовані всі конкурентні стратегії в галузі бізнесу. Конкурентні переваги формуються за рахунок багатьох факторів.

Серед факторів, які визначають конкурентні переваги фірми на внутрішньому і світовому ринку, М. Портер виділяє наступні: наявність робочої сили, достаток природних ресурсів, протекціоністська політика стосовно вітчизняних фірм, розходження в практиці керування фірмами і інші [3].

У той же час він робить висновок, що жоден з цих факторів, узятий окремо, не дозволяє переконливо відповісти на запитання, чи буде успіх у конкуренції. Успіх фірми в конкуренції – результат ефективного використання

усіх факторів. Останні називаються силами конкуренції тому, що визначають стан конкуренції в тому чи іншому сегменті ринку.

Модель п'яти факторів конкуренції М.Портера дозволяє дати основні характеристики конкурентного середовища:

- умови, у яких функціонує кожен конкурентний ринок;
- погроза появи нових товарів – субститутів;
- економічні одиниці, що складають конкурентний ринок;
- фактичні і потенційно можливі конкуренти;
- купівельний попит, обсяг продажів і прибутку [3].

Аналіз цих основних показників складає основу розробки стратегії поведінки підприємства на ринку. Стратегія поведінки на ринку базується на вивченні порівняльних переваг окремих видів виробництв.

Для забезпечення конкурентоспроможності підприємства використовують певні важелі чи фактори, що можуть дозволити випускати відповідну продукцію.

Особливості сільськогосподарського виробництва обумовлюють деякі відмінності щодо класифікації факторів конкурентоспроможності сільськогосподарського підприємства і сільськогосподарської продукції. Класифікація факторів конкурентоспроможності сільськогосподарського підприємства може бути поділена на 4 групи: технологічні, організаційні, природно-кліматичні і селекційно-генетичні.

В свою чергу умовно їх можна поділити на фактори, які можливо економічно інтерпретувати – це, як правило, група технологічних факторів і ті фактори, які опосередковано впливають на конкурентоспроможність підприємства.

Особливістю фермерських господарств як організаційної форми є те, що в них не завжди є можливості самостійно, в повному масштабі, забезпечити маркетингову діяльність, гарантії реалізації виробленої продукції, гарантованого матеріально-технічного і фінансового забезпечення виробництва, здійснення селекційно-генетичних заходів.

На наш погляд, ці чинники повинні бути враховані при класифікації факторів конкурентоспроможності фермерських господарств.

Класифікація факторів конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств є неповною, оскільки вона не враховує цілий ряд зовнішніх факторів: державного регулювання, кредитної системи в державі, системи страхування ризиків у виробництві, наявності і функціонування ринку сільськогосподарської продукції та матеріально-технічних ресурсів для сільськогосподарських підприємств і інші елементи інфраструктури ринку.

На ринку фермер вступає в економічні відносини, які регламентуються системою законів, аграрною політикою, кредитною системою держави, системою матеріально-технічного постачання сільськогосподарського виробництва, формами і каналами реалізації продукції та інші. Вони об'єктивно впливають на конкурентоспроможність фермерських господарств. Система

внутрішніх і зовнішніх факторів конкурентоспроможності фермерських господарств, на наш погляд, повинна бути наступною:

1. Внутрішні фактори:

- виробничо-ресурсний потенціал;
- маркетингова діяльність;
- спеціалізація та концентрація виробництва;
- кооперування господарської діяльності.

2. Зовнішні фактори:

- селекційно-генетичний потенціал;
- природно-кліматичні умови регіону;
- державне регулювання розвитку фермерських господарств;
- кредитна система;
- реалізація продукції і матеріально-технічне забезпечення фермерських господарств;
- фермерські господарства – конкуренти.

З системи видно, що об'єктивні фактори конкурентоспроможності є джерелами загроз фермерських господарствам в їх конкуренції на аграрному ринку, а суб'єктивні, внутрішні фактори виступають потенційними можливостями фермерів протистояти цим загрозам.

Аналіз факторів конкурентоспроможності фермерських господарств дозволив виявити сильні і слабкі сторони і визначити основні напрямки діяльності фермерських господарств, регіональних управлінь та держави щодо посилення позицій фермерських господарств на аграрному ринку. Це насамперед:

- подальша інтенсифікація виробництва в фермерських господарствах, яка забезпечить культуру землеробства, якість насіння і породний склад худоби, що в кінцевому результаті забезпечить цінову конкуренцію товарів на ринку;

- оптимальний вибір виду господарської діяльності фермера в тому чи іншому регіоні, оптимальна спеціалізація великих за розмірами фермерських господарств чи виробничих кооперативів, диверсифікація господарської діяльності невеликих фермерських господарств, які не мають своїх засобів виробництва, що дозволить з урахуванням конкретних умов, господарству маневрувати своїми і запозиченими ресурсами і тим самим посилити свої конкурентні переваги;

- поглиблення інтеграційних процесів і кооперування виробничої діяльності фермерських господарств, що дасть можливість господарствам отримувати додаткові прибутки від реалізації продукції переробки, забезпечить високий рівень вирішення проблем маркетингової діяльності та матеріально-технічного і технологічного забезпечення виробництва, раціонального використання трудових ресурсів та гарантованої і достойної винагороди за труд, соціального розвитку регіону;

удосконалення, на рівні регіону та держави, системи економічних відносин, державної підтримки фермерського руху, поліпшення правового і

фінансового клімату в аграрному секторі економіки.

Література

1. Жуйков Г.Є. Соціально-економічні аспекти становлення фермерських господарств на Херсонщині // Зб. наук. праць молодих вчених УААН. – Херсон. – 1999. – № 2. – С. 224-227.

2. Mokhnenko A. Human capital cost accounting in the company management system / T.Nilorme, I.Perevozova, L.Shpak, A.Mokhnenko, Y.Korovchuk // Academy of Accounting and Financial Studies Journal. – London, 2019. – № 23. – Special Issue 2. – Access mode: <https://www.abacademies.org/articles/human-capital-cost-accounting-in-the-company-management-system-8412.html>

3. Портер М. Конкуренція. – Київ: Вільямс, 2-е изд. – 2006. – 608 с.

Мрачковська Н.К. - к.е.н., доцент

Веремій Я.С. - , студентка

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ, Україна*

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ГЛОБАЛІЗАЦІЯ»

В умовах сучасної світової системи ключовим визначальним чинником розвитку суспільства та найвпливовішою силою є глобалізація. Вона охоплює всі галузі суспільного життя, включаючи економіку, політику, соціальну сферу, культуру, екологію, безпеку; впливає на виробництво товарів і послуг, використання робочої сили, інвестицій та технологій.

Термін "глобалізація" походить від французького "global", тобто планетарний, всеосяжний та означає всеохоплюючий процес трансформації світового співтовариства у відкриту цілісну систему інформаційно-технологічних, фінансово-економічних, суспільно-політичних, соціально-культурних взаємозв'язків і взаємозалежностей [1].

Незважаючи на те, що поняття глобалізації виникло нещодавно, саму її суть почали розглядати досить давно. На основі дослідження поняття глобалізації в аспекті наявних економічних теорій зроблено висновки, представлені в табл. 1.

Єдиного загально визнаного наукового визначення глобалізації поки так і не склалося. Проте за всіх наявних відмінностей у підходах є більш-менш загальне розуміння того, що глобалізація – це розширення, поглиблення і прискорення загальносвітових зв'язків. Глобалізація не зводиться до одного процесу, а являє собою складне поєднання цілої низки процесів. Найчастіше розрізняють три основні форми глобалізації: економічну, політичну і культурну. При цьому важливою вважається економічна глобалізація.

<i>Мазур Д.В., Галат Л.М.</i> Розвиток франчайзінгу в Україні.....	95
<i>Маскаль І.М., Аверчева Н.О.</i> Молочне вівчарство як ефективний напрям агробізнесу.....	98
<i>Медведєва І.О., Бойко Л.О.</i> Сутність підприємництва та бізнесу в сільському господарстві.....	100
<i>Минкіна Г.О., Минкін М.В.</i> Аналіз сучасного стану виробництва органічної продукції.....	102
<i>Морозов О.В., Керімов А.Н., Морозова О.С.</i> Адаптація до глобальних змін клімату в контексті сталого розвитку.....	105
<i>Морозов Р.В., Петрова О.О., Морозов І.Р.</i> Теоретичні засади стратегічного управління розвитком аграрних підприємств.....	107
<i>Мохненко А.С.</i> Фактори конкурентоспроможного розвитку підприємств... ..	110
<i>Мрачковська Н.К., Веремій Я.С.</i> Теоретичні підходи до визначення поняття «глобалізація».....	113
<i>Некіт А.М., Самофатова В. А.</i> Смарт-спеціалізація галузей агропродовольчої сфери одеського регіону.....	115
<i>Олексин І. І.</i> Напрями удосконалення регіональної політики в сфері підтримки малого та середнього підприємництва в Україні.....	117
<i>Осадчук І.В., Боліла С.Ю.</i> Етика підприємництва, моральні принципи та етикет підприємця.....	120
<i>Осіпова А.А.</i> Теоретичні основи функціонування державної підтримки сільськогосподарського виробництва.....	123
<i>Охріменко І.В.</i> Перспективи розвитку планово-економічної роботи в сільськогосподарських підприємствах.....	126
<i>Панченко І.Г., Пилипенко К.А.</i> Облік зобов'язань в контексті національного та міжнародного досвіду.....	130
<i>Петрова О.О.</i> Проблеми ефективного водокористування в зоні зрошення..	133
<i>Пилипенко К.А., Криворучко А.Є.</i> Актуальні питання розрахунків з працівниками: в контексті міжнародного та вітчизняного досвіду	136
<i>Пилипенко К. А., Полонська Н.С.</i> Становлення персонального прибуткового податку.....	138
<i>Плець І.І., Щур Р.І.</i> Особливості формування фінансової бази об'єднаних територіальних громад в умовах адміністративно-територіальної реформи.....	140

Збірник тез
Міжнародної науково-практичної Інтернет – конференції
Частина 1

Розвиток підприємницької діяльності в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019.- 213 с.

За редакцією д.е.н., професора Танклевської Н.С.
Технічний редактор – к.е.н., доцент Петрова О.О.

Підписано до друку 20.04.2019р.
Гарнітура Times New Roman.
Умовн.друк.арк.
13,19

Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет»
Кафедра економіки та фінансів

2019 р.
213